

Naročnina

Dnevna zbirka
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 360 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 560 Din
ce. ole. nu v Jug.
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 E

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stop. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 20. večji og. asl
nad 15 mm v širini
po 1 in 2-30. veliki
po 3 in 4 Din. V
uredniškim delu
vrstica po 10 Din
p. pr. večjem g.
narodu popust
Iz. de. ob. + zbiraj
razen ponedeljk in
aneva po prazniku

Uredništvo je v Kopnarjevi ulici št. 6-III
Rokopis se ne vrača, nebrankirano
pismo se ne sprejema; v uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2325

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopnarjevi ulici št. 6-III
Ljubljana, Slovenija, 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajeva št. 736, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Banovinski proračuni

Po pravici je vse pozdravilo novo upravno razdelitev države, ker se je z njo znižalo število upravnih enot od 33 na 10 in ker se je obenem tem novim upravam podelila tudi večja kompetenca. S tem je bila dana možnost, da bo veljala uprava trikrat manj, obenem pa da bo finančna moč banovin trikrat večja. Zato je vse z upravičenjem pričakovalo, da se bo z ustanovitvijo banovin pričela tudi doba velikih investicij, ki so prvi pogoj za napredek našega gospodarstva. Vsa ta pričakovanja pa se morejo uresničiti le, če bodo banovine tudi v resnici razpolagale z dovolj velikimi sredstvi, ker brez denarja tudi ni nobene muzike. Denarna sredstva pa določajo banovinski proračuni in zato vsa javnost z največjim zaupanjem sledi poročilom o ravno kar otvorjeni konferenci banov, ki bo predvsem razpravljala o višini banovinskih proračunov.

Vsa javnost mnogo pričakuje od banovin in zato je prepričana, da bodo novi banovinski proračuni vsaj tako visoki, kakor so bili proračuni oblasti, iz katerih so nastale posamezne banovine. Kajti jasno je, da bodo mogle banovine samo v tem primeru uspešno nadaljevati pozitivno delo oblasti; vsi pa vemo, da je bilo zlasti delo obeh slovenskih oblasti visoko pozitivno. Težava pa je v tem, ker je davčna moč prebivalstva že precej izčrpana in naše gospodarstvo novih davkov ne premore več. Zato je tudi izključeno, da bi se mogli banovinski proračuni povečati iz novih davkov, temveč je edini izhod v tem, da poveča država svoje doklade banovinam. To stori država tem lažje, ker so prevzele banovine tudi velik del njenih poslov in bo vsled tega državni proračun znatno razbremenjen. Obveljati mora zato načelo, da se vsaj v tej smeri dvignejo državne dotacije banovinam, kolikor se vsled razbremenitve države znižajo njeni stroški. Vrh tega pa bi banovinam morali ostati tudi vsi davki prejšnjih oblastnih samouprav, kakor so ji ostali tudi vsi njih posli. Če se to ne bi zgodilo, potem mora brezpogojno nastati zastoj v našem gospodarstvu, pri ostri konkurenci drugih držav pa pomeni vsak zastoj neizbežno nazadovanje. Temu pa se moramo na vsak način ogniti, ker je bilo zastoj že itak preveč med vojno in kasneje, ko so nered in druge neprilike preprečevale vsako veliko delo.

Banovine pa morajo imeti dovolj visoke proračune tudi zato, ker so investicije že neodložljive. Slovenija mora pričeti z elektrifikacijo svojih vodnih sil, ker je brez tega industrializacija Slovenije nemogoča. Industrializacija pa potrebujemo, ker drugače ne bo za naše ljudi kruha in bodo morali še naprej iskati kruha v tujini. Kakšne izgube imamo od prevelikega izseljevanja, pa je itak znano. Vendar ni treba, da bi bili mi večno oni žalostni zbiralniki, ki s svojimi delovnimi silami omogoča vsemu svetu napredek, mi sami pa ostajamo vedno na isti višini. Zato morajo banovine pričeti z investicijami, da dobi ljudstvo nov vir dohodkov, naše gospodarstvo pa nove možnosti napredka. Z majhnim proračunom pa ni mogoče delati investicij, ker majhen proračun onemogoča vsako večje posojilo.

Je pa še druga težava, ki postaja vsak dan bolj ostra. Finančni položaj naših občin je vedno težji in vse polno občin ne ve več, kako bodo mogle kriti svoje izdatke. Naloge občin so vsak dan večje, dohodki občin pa so sedaj znatno zmanjšani. Ne bo drugega izhoda, kakor da priskoči občinam na pomoč država ali pa banovine, ker te tudi nadzirajo delo občin. Če pa imajo banovine majhen proračun, potem je izključeno, da bi mogle občinam le najmanj pomagati. Nasprotno obstoji resna nevarnost, da bodo naloge in svrha kritja lastnih potrebščin občinam še nova bremena. Tedaj pa morajo priti občine v denarne težave in zastalo bo še delo v občinah. A občine so osnovne celice javnega življenja in če boleha te, boleha ves organizem.

Zdrav in napredka željen je naš narod, vrhu tega delaven in skromen, da so mogle samo bivše nesvobodne razmere zakriviti, če si še ni priboril svojega mesta na soncu. A sedaj si ga more in ko so se ustanovile banovine, je vse bilo tudi prepričano, da se je pričela ta dolgo pričakovana doba hitrega napredka in mogočnega razvoja, da že enkrat popravimo vse to, kar smo zamudili v nesvobodnih dneh. Ali pogoj vsega je, da imajo banovine dovolj velika sredstva, da so njih proračuni zadostni in da se ne bo že na banovinah ustavila vsaka iniciativa vsled pomanjkanja sredstev. Zato pa naj državne dotacije zasigurajo banovinam dovolj sredstev in vse gospodarstvo v državi se bo tako poživilo, da bo država tudi brez vsakega povečanja davkov prišla do višjih dohod-

Posvetovanja banov

Banovine morajo dobiti čim več sredstev — Sestanek bana Serneca s savskim banom dr. Slovičem

Belgrad, 24. febr. a. Posvetovanja banov s finančnim ministrom so se danes nadaljevala. Na današnji seji se je naprej začela načelna razprava o banovinskih upravah sploh, naskar so posamezni bani podali kratk pregled finančnega stanja banovin in poročila o dosežanih delih na banskem proračunu. Prevladovalo je mnenje, da so banovnam potrebna čim večja pooblastila, predvsem pa je potrebno, da dovoli država iz svoje strani banovinskim upravam več finančnih ugodnosti, ker po dosedanjih navodilih proračuni večine banovin ne bi mogli biti zadovoljivi.

Be'grad, 24. febr. e. Ob priliki konferenc vseh banov je prišlo med posameznimi bani do sestankov, na katerih so razpravljali o skupnih zadevah posameznih sosednjih banovin. Posebno so se opazila dolga posvetovanja med banom dravske banovine ing. Sernecem in banom savske banovine dr. Slovičem. Razpravljala sta o uradnih upravnih vprašanjih, posebno v onih okrajih, ki so nanovo prišli pod oblast sedanjih banovin, kakor n. pr. v Belokrajini in v Čabarskem okraju. Med obema banoma vlada v vseh ozirih popolno soglasje.

Proti preganjanjem v Rusiji

Protest patriarha Dimitrija

Belgrad, 24. febr. AA. Poglavar srbske pravoslavne cerkve patriarh Dimitrij je poslal poglavarjem vseh avtokefalnih pravoslavskih cerkva in nadškofu v Canterburyju pismen protest proti preganjanju vernikov v Sovjetski Rusiji.

Protest kat. sveta proti preganjanjem v Rusiji

Rim, 24. febr. K.

Vedno očitneje postaja, da bo 19. marec, ki je od papeža določen kot spravni dan molitve za preganjane kristjane v Rusiji, dan velike manifestacije katoliške univerzalne zavesti, ki bo do daljkešnega pomena. To pa kljub obupnim poizkusom boljševizma, da bi preslepili javno mnenje sveta z izjavami, s katerimi so skušali pokazati papežev protest proti nečloveškemu preganjanju kot »vojni« politični akt, da se izolirajo Sovjeti. Tudi ni pomagalo nesmiselno tajenje zločinov, poizkus, ki je le dokazal, da se sovjeti boje z odkritim čelom pred kulturnim svetom odgovarjati za nezasišana nasilja nad svobodo vesti in prepričanja. Saj je dovolj značilno, da ne ena vest in ne en list z vsebino papeževga protesta ni mogel prodreti v Rusijo, ker je cenzura vse zadržala.

»La Correspondence« poroča, da je zelo mnogo škofov po katoliškem svetu odredilo, da bodo ob času, ko bo papež daroval spravno daritev v Vatikanu, zvonili zvonovi vseh cerkva dotičnih škofij. V Lisieuxu na Francoskem,

kjer je svetišče sv. Terezije Deteta Jezusa, ki jo je papež proglasil za zaščitnico Rusije, se bo 19. februarja darovala posebna sprava svetla masa z vso slovesnostjo.

V katoliških cerkvah vsega sveta bodo verniki z duhovščino in škofi vred ponavljali molitev za verski mir v Rusiji in za vrnitev razkolnih bratov v katoliško cerkev. To molitev je na posebno papežovo željo sestavila papeška komisija za Rusijo, ki je ustanovljena v kongregaciji za vzhodno cerkev.

Protest mednarodne delavske etangelske organizacije

Proti verskemu preganjanju v Rusiji je izdalo vodstvo mednarodne delavske evangeljske organizacije s'edeči proglas:

Vodstvo mednarodne del. ev. organizacije z ogorčenjem jemlje na znanje dogodke v Rusiji, iz katerih je dovolj razvidno, da se svoboda vere in vesti na vedno bolj surov način onemogoča. Globoko ogorčeni nad krutim preganjanjem kristjanov vodstvo slovesno protestira v imenu vseh de'avskih organizacij, ki so ji vključene v Nemčiji, Holandski, Švici, Danski in Poljski in v imenu stolisločev članstva. Sokristljanom, ki trpe radi svojega verskega prepričanja pod nezasišanim terorjem, izražamo najtoplješe simpatije. Pozivamo vse cerkve in mednarodne verske organizacije v vseh deželah, da s praktično pomočjo izrazimo ruskim preganjancem svoje simpatije. Nadalje se obrača vodstvo na vlade, da samostojno, ali pa potom Društva narodov zastavijo ves svoj vpliv, da sovjetska vlada preneha z verskim preganjanjem in pripusti svobodo v vprašanih vere in vesti.

Matko Lag'n'a nevarno obolel

Zagreb, 24. febr. AA. (Službeno). Nj. Vel. kralj je bil včeraj obveščen, da leži bolan v Zagrebu bivši ban dr. Matko Laginja. Zato je odredil, da naj poseti bolnika armadni komandant v Zagrebu general Matić in v imenu Nj. Vel. kralja povpraša za bolnikovo zdravstveno stanje.

Kongres jugoslov. mest

Belgrad, 24. febr. V Belgradu se pripravlja kongres Zveze jugoslovanskih mest. Belgrajska občina je odposlala že vsem jugoslovanskim mestom vabila na ta kongres. Kot najvažnejša točka dnevnega reda se smatra predlog o pristopu v vseslovansko mestno zvezo. Ta predlog je bil že v načelu sprejet na eni od poslednjih konferenc preteklega leta ter se bo na sedanjem kongresu definitivno odločalo za pristop k vseslovanski zvezi mest. V to zvezo sta že pristopili Poljska in Češkoslovaška. Razen tega bo na kongresu govor o sodelovanju naše zveze na mednarodnem kongresu mest, ki se bo vršil letos maja meseca v Madridu. Zveza jugoslovanskih mest je že članica te mednarodne zveze, katere sedež se nahaja v Bruslju.

Znamenita francoska pisateljica v Zagrebu

Zagreb, 24. febr. a. Na svoji poti v Pariz se je ustavila gospa Henrijete Celarie, glasovita francoska pisateljica, ki se je proslavila s svojimi mnogostevilnimi potopisi po sredozemskih deželah. Včeraj si je ogledala Zagreb, danes dopoldne pa je obiskala atelje Ivana Meštrovića, ker pripravlja veliko študijo o njem in njegovem delu za pariško »Illustration« in za »Revue de deux mondes«. Danes zvečer ob pol 6 je predavala na ljudski univerzi o svojih potovalnih utisih po Rodu in Kipru.

† Kardinal Perosi

Rim, 23. febr. Včeraj je umrl kardinal Karel Perosi v starosti 61 let.

Perosi je bil že pred 2 leti zelo nevarno bolan. Tedaj si je zastrupil kri in morali so mu odrezati nogo. Polagoma pa se je njegovo zdravje toliko zboljšalo, da ga je Pij XI. imenoval celo za tajnika konzistorijske kongregacije. Sedaj pa se je krvna zastrupitev ponovila in niti operacija ga ni več rešila smrti, ki je nastopila v soboto dopoldne okrog 11. ure.

Pokojni kardinal je bil rojen 1868. leta v Tortoni v Italiji. V mladenštvu je bil posvečen 1891. izpopotil je študije v Rimu, naskar je postal profesor filozofije in dogmatike v lombardskem semenišču. Tu ga je spoznal Pij XI., ko je bil še škof v Mantovi in ga je pozneje kot papež poklical v Vatikan za svetnika pri kongregaciji koncilov. Benedikt XV. ga je povabil v kanoniko viličanske cerkve. Pij XI. pa mu je 21. junija 1926. leti dodal kardinalsko čast. Z njegovo smrtjo se je skrajšalo število kardinalov na 61 (28 Italijanov in 33 drugih narodnosti).

Kor g es študijev male antante

Praga, 24. febr. U. V praški reprezentančni hiši se je danes prvič sestala studentska mala antanta. Udeležba iz Rumunije in Jugoslavije je izredno velika. Iz Rumunije je prišlo več kot 500 studentov, iz Jugoslavije pa nad 400. Na koledvoru so jih sprejeli praški študenti in vojaška godba. Praški kongres ima nalogo, da ustvari podlago za bodoče skupno delovanje na programu, ki se tiče samo kulturnih, socialnih, sportskih, potovalnih vprašanj, dočim se ne bodo dotikali političnih vprašanj. Namravljana pa so predavanja o ciljih male gospodarske antante. Današnje otvoritvene seje, ki jo je otvoril prosv. minister Berer, so se udeležili tudi češkoslovaški prosvetni minister, ntrajni minister in poslaniki držav male antante, zastopniki češkega zunanjega ministrstva, češkoslovaških vseučilišč in mesta Praga.

Promet n lišk' progi vnostavljen

Zagreb, 24. febr. a. Železniški promet med Zagrebom in Splitom je zopet vzpostavljen. Promet se vrši v popolnem redu.

Domače vesti

Be'grad, 24. febr. a. V Belgradu se mudita škofa dr. Dobrečič in dr. Gnidovec, ki sta zaprosila za avdienco pri Njeg. Vel. kralju.

Belgrad, 24. febr. e. Belgrajski peki so danes povišali cen kruha za 1 Din pri kg. Tako, da stane sedaj 1 kg belega kruha 450, napol belega 4.— in črnega 3.— Din. V javnosti je z ozirom na to nastopilo veliko ogorčenje, ker se smatra, da nimajo peki nobene povišave za zvišanje cen.

Zagreb, 24. febr. a. V Zagrebu se je nedavno konstituiralo društvo prijateljev Velike Britanije, v katerega odbor je bil imenovan tudi dr. Ante Trumbić, ki pa je odstopil. Posledica tega je bila, da so izstopili tudi dr. Rittig, Ivan Meštrović, dr. Zoričić in dr. Skulj. Izstop teh odličnih članov iz odbora ogroža uspešno delo tega novega društva.

Zagreb, 24. febr. V hiši Vida Gregorića v vasi Zadvorsko pri Brezovici kraj Zagreba so slavili poroko. Pri tem je pijan gost z nožem zabodel Gregorića, da so ga morali danes zjutraj pripeljati v bolnico.

Mostar, 24. febr. a. Včeraj se je na svečan način vršil pogreb Vojislava Šole, pri ogromnem sodelovanju vseh slojev meščanstva. Po povorki so nosili lavorjev venec Njeg. Vel. kralja.

Sisak, 24. febr. a. Včeraj se je na svečan način proslavila obletnica kronanja svetega očeta Pija XI. v župni cerkvi. Po svečani maši se je odprla Rossatijska himna, in sicer jo je pel ženski zbor svete Cecilije.

Nadškoj dr. Bauer odpotoval v Senj

Zagreb, 24. febr. a. Vsi člani škofove konferencije, ki so se mudili v Zagrebu so tekom sobote in nedelje odpotovali v svoje škofije, razen splitskega škofa dr. Ksav. Benfaičiča, ki ostane še nekoliko dni v Zagrebu. Hrvatski metropolit prevz. g. dr. Ante Bauer je odpotoval v Hrvatsko primorje, da poseti bolnega senškega škofa dr. Marušića. V njegovem spremstvu se nahaja njegov osebni zdravnik dr. Locher.

Dr. Kežman se vrne iz Pariza

Pariz, 24. febr. a. Semkaj je dospel minister na razpoloženju dr. Nikola Nikić. Na koledvoru ga je pričakoval dr. Kežman s sprogo. V njegovem spremstvu je dr. Nikić obiskal vse kulturne institucije Pariza. Dr. Nikić se vrne v Jugoslavijo skupno z dr. Kežmanom, ki je od svoje boleznj popolnoma okreval.

Uspeh naših umetnikov v Berlinu

Berlin, 24. febr. AA. Snoči v nedeljo je bil velik koncert v Lichtenburgu, na katerem je sodelovalo tudi več jugoslovanskih umetnikov, med njimi ga. Oblakova in g. Djeka Jovanović. Občinstvu je posebno uga'al kovinski glas g. Jovanovića in obča sodba je, da bo ta tenor dobil angažman z visoko plačo. Koncertu sta prisostvovala tudi jugoslovanski poslanik Baluđžić in tajnik Rašić.

kov. Od investicij banovin ima na vse zadnje država še največji dobiček. Vzrok več, da bo rezultat konference banov — zvišanje državne dotacije banovinam.

Schober v Berlinu

Potovanje avstrijskega kanclerja v Berlin je po vsej Evropi vzbudilo nenavadno veliko zanimanje. En del senzacionalnega časopisja hoče vedeti, da bodo ob tej priložnosti padle važne odločitve glede »Anschlusa«, priključitve Avstrije k Nemčiji, drugi zopet so izkombinirali fantastično vest, da ima Schoberova pot ta cilj, da posreduje med Italijo in Nemčijo. Zlasti italijanskemu časopisju je slednja vest jako po godu in tako beremo bujne naslove: Rim-Dunaj-Berlin.

Kar se tiče vprašanja priključitve Avstrije k Nemčiji, ni dvoma, da se zanjo zavzema večina nemškega naroda. V čustvovanje prebivalcev obeh republik je ta ideja tako močno zajela, da bi vsaka protipropaganda bila skoro da čisto brezuspešna. Toda, kakor tudi bi nacionalisti in pangermanisti radi stvar čim prej izvedli, se vendar vsi trezni človeki v obeh državah zavedajo, da sedanji čas za reševanje Anschlusa ni prav nič pripraven in da morajo razmere šele dozoreti. Zaenkrat so mnogo bolj aktualni in konkretni drugi problemi. Nemški državniki imajo polno glavo skrbi z reparacijskim vprašanjem in ureditvijo razmer do Francije zlasti v zvezi s saarskim vprašanjem. Za Avstrijo pa je najnujnejše vprašanje življenja: kako se dvigniti gospodarsko, da bodo ljudje mogli živeti, delati in prosperovati. Morda bo pri zaupnih pogovorih v Berlinu prišlo tudi vprašanje Anschlusa na vrsto, a zaenkrat se obe državi omejit, da politično, administrativno in socialno kar moč izenačujeta medsebojno drž. organizacijo, in tako via facti pripravljata čim tesnejše zblizanje.

Tudi bi zelo težko verjeli, da prevzema g. Schober vlogo posredovalca med Italijo in Nemčijo, čeprav bi slična poteza južnim sosedom gotovo ne bila neljuba. Ne verujemo, da bi se g. Schober čutil za tak poseben poklicanega. Stvari so mnogo bolj preproste. Avstrijski državni kancler nam je poznan kot zelo realen mož, čigar vsa politika gre za neposrednimi, realnimi ugodnostmi, ki bi jih rad izbil iz svojih potovanj. Morda, da je pot g. Schobra v Rim vzbudila v Berlinu nekoliko nejevolje in skrbi. Zato bo sedaj porabil priliko, da odstrani in pojasni eventuelna nesporazumjenja. V ostalem bo pa skušal doseči z Nemčijo čim ugodnejšo trgovsko pogodbo, za katero so tekle pogajanja med obema vladama že dobri dve leti brez pravih uspehov. Ravno ta težavna trgovska pogajanja so dovolj jasno pokazala, da bo potreba za Anschluss izgledati še marsikatero pot. Predlansko leto je pasivnost avstrijske zunanje trgovine napram Nemčiji znašala 240 milijonov šilingov, lani že 340 milijonov. Brezposelnost v Avstriji je vedno večja. Med tem, ko nemška industrija preplavlja avstrijski trg, je na izvoz avstrijskih naravnih produktov v Nemčijo zelo velika carina. Osebnih obisk g. Schobra v Berlinu ima torej predvsem ta namen, da nagne berlinske kroge k čimvečji popustljivosti, da bo duhovno zblizanje med obema bratskima državama se konkretno izrazilo tudi na gospodarskem polju.

Težaven položaj

Nadir kana

London, 24. febr. U. »Sunday Times« poročajo iz Bombaya: Po vesteh z afganske meje postaja položaj Nadir kana vedno slabši. Bojevit gorski plemena se upirajo prizadevanju Nadir kana, da bi ustvaril močno centralno oblast. Upor Sinvarjev je bil samo prvi glasnik nadaljnjih nemirov. Tudi vesti, da je Nadir kan bolan, so poslabšale njegov položaj. Čas je dozorel za vrnitev Aman Ulah.

Pariz, 24. febr. AA. Havas poroča iz Carigrada: Semkaj je prispel bivši afganski kralj Amanulah. Jutri odpotuje v Angoro, kjer se bo sestel s Kemal-pašo. Temu sestanku pripisujejo velik pomen.

Samo de'na amnestija mad. emigrantov

Budimpešta, 24. febr. a. Danes je bil sprejet v avdijenco pri Horthyju pravosodni minister Zaitvay. Horthy je pri tej priložnosti podpisal zakon o amnestiji, ki se bo proglasila dne 1. marca ob 10 letnici izvolitve Horthyja za guvernerja. Kakor javljajo listi, ne predvideva ta zakon obče amnestije, temveč hoče le delno likvidirati vprašanje madžarske emigracije.

Pegas i legar razsa'a v Rusi i

London, 24. febr. U. »Chicago Tribune« poroča, da je ob Volgi in v Ukrajini izbruhnila velika epidemija pegaste legarja. Ruska vlada je zbrala v Leningradu in Moskvi 4 tisoč brezposelnih zdravnikov s potrebnimi bolnišničnimi osebji in jih poslala v ozemlje epidemije.

Velika žet. nesreča v Ameriki

Newyork, 24. febr. U. Včeraj popoldne je brzovlak Milwaukee-Chicago trčil na križišču ceste, ki ni bila zavarovana z zapornicami, v velik avtobus. Vlak je skočil s tira ter se je pet vagonov prevrnilo po nasipu. Obenem je pripeljal z druge strani tovorni vlak, ki je avtobus raztrgal na drobne kose. Do sedaj so našli 10 mrtvih in 60 ranjenih.

Dunajska vremenska napoved. Za sedaj ne bo še nobene bistvene spremembe sedanjega vremenskega značaja.

Pariz spremeni svojo ital. politiko?

Sredozemski sporazum med Itali o in Francijo mogoč

Berlin, 24. febr. U. Londonski dopisnik »Vossische Zeitung« poroča o možnosti, da se docela spremeni politika nove francoske vlade nasproti Italiji. V dobro informiranih londonskih krogih se sicer smatra, da bo sprememba v francoskem kabinetu imela neposreden odločilen vpliv na uspeh ali neuspeh pomorske razorožitvene konference. Zato pa pričakujejo v krogih francoske delegacije tem bolj gotovo preobrat v stališču Francije nasproti Italiji. V političnih pogajanjih med Tardieujem, Briandom in Grandijem, ki so se vsrila v Londonu, je Tardieu kot francoski govornik zastopal tezo, da je Francija pripravljena skleniti z Italijo poravnavo glede Sredozemskega morja, če se more Italija odreči pariteti brodovja in političnemu interesu na Balkanu. Grandi je izjavil, da je bil pripravljen takoj v Londonu s Francozi razpravljati o sredozemskem problemu, potem pa je moral po naročilu iz Rima izjaviti, da se pariteti ne sme brez nadaljnjega odločanja. V tem položaju je Briand stavil v francoski delegaciji sami predlog, da se na vsak način konference »orabi za to, da se ugotovi, koliko je mogoče glede spornih sredozemskih vprašanj priti z Italijo do sporazuma. Tardieu pa je vztrajal pri tem, da se mora najprej urediti vprašanje

franc. ital. paritete, predne se bo govorilo o materijalnih vprašanjih, predvsem o gospodarsko političnih in kolonialno-političnih koncesijah. Briand je svoje stališče v francoski delegaciji utemeljeval s tem, da je iz razgovorov z Grandijem dobil vtis, da je sredozemsko poravnavo mogoče doseči brez bistvenih francoskih žrtev, predvsem s spremembami pri mandatih. Dasi se je Briand dosedaj le malo zanimal za razorožitveno-tehnične razprave na pomorski konferenci, se smatra, da je v svrhu, da bi mogel pod novim vidikom obnoviti in nadaljevati francoska pogajanja, vztrajal na tem, da postane šef delegacije z mandatom za zunanje-politična pogajanja, če bo Chautempsov kabinet doživel zaupnico.

Če pride do tega novega sporazuma, to je, če se bosta Francija in Italija brez obremenilnih pogojev glede paritetnih zahtev skušali politično sporazumeti, bi se lahko tudi druge naloge konference presojale bolj optimistično. Vedno je treba naglašati, da temelji angleški in ameriški spor proti kakršnimkoli mirovnim jamstvom kot popolni Keller pogodbe na tem, da oba anglosaksonska naroda odklanjata, igrati v eventuelnem francosko-italijanskem konfliktu vlogo sodnika ali celo sekundanta.

Sovjeti se boje vojne

Moskva, 24. febr. a. Ob priložnosti proslave desetletnice osvajanja rdeče vojske je sovjetski komisar za vojsko izdal proglas, v katerem pozivlja ves narod, da naj bo pripravljen na borbo, ker se bo moral braniti od napadov imperijalistov, fašistov in belogardistov. V zadnjem času se je v imperijalističnem svetu začela ostrakampanja proti sovjetski uniji.

kampanja proti sovjetski uniji.

General Budjeni objavlja članek, v katerem opozarja na nevarnost oborožene intervencije proti sovjetski Rusiji. Smatra, da je vojna skoro neizogibna. Razorožitvena konferenca v Londonu je samo krinka za razgovore o vojni zvezi proti sovjetski Rusiji.

Italija in londonska konferenca

Rim, 24. febr. U. Italijanski zunanji minister Grandi se danes vrača v London. Radi tega naglašajo italijanski informativni listi, da je Mussolini dosedanje postopanje italijanske delegacije popolnoma odobril in da se tudi v bodoče pri tem ne bo nič spremenilo. »Giornale d'Italia« piše, da si je Italija v Londonu postavila tri pogoje: 1. učinkovito sodelovati pri

vsaki iniciativi, ki bi mogla dovesti do mednarodne razorožitve, 2. pri tem braniti italijanske interese in 3. poskušati, ali bi bil vsaj na področju pomorske razorožitve mogoč sporazum med Francijo in Italijo. Kar se tiče druge točke, se mora ugotoviti, da Italija nikakor ne bo opustila načela power standarda in da se bo ostalo postopanje italijanske delegacije ravnilo samo po tem.

Veliki nemiri v Indiji

London, 24. febr. U. V Ja'gaonu pri Bombayu je prišlo včeraj do velikih nemirov, ko je hotel neki obtoženec v procesu radi bombnega atentata v Bušavalu umoriti neko pričo. Velika množica je vdrla v sodniško poslopje, razbila vse pohištvo in skušala poslopje zažgati. Šele potem, ko je policija streljala, je

mogla odvesti aretirance v ječo. V kraju Una je prišlo do hudih pretepov med Hindi in mohamedanci, v katerih je bilo ranjenih 125 Hindov. Zažgali so več trgovin. Aretiranih je bilo 11 mohamedancev. V Amricarju je pri proslavi obletnice ustanovitve vseučilišča Khalsu eksplodirala bomba, od katere je bilo ranjenih 11 studentov.

Angleška vlada

ne zaupa sov'etom

London, 24. febr. a. V Martinu je notranji minister Clymes imel govor, v katerem je dejal, da angleška delavska vlada nima zaupanja v sovjetski režim, ker vztraja angleška vlada na podlagi demokratičnih načel in sistema večine.

Schober se vrnil

Berlin, 24. febr. U. Dr. Schober se je danes vrnil na Dunaj. Kratko pred odhodom je dal časnikarjem intervju o političnem in gospodarskem položaju Avstrije.

Japonske volitve

London, 24. febr. U. Končni rezultat japonskih volitev potrjuje veliki uspeh vladne stranke, ki je od skupnih 466 mandatov pridobila 273. Liberalci so dobili 174, delavska stranka 5, ostale stranke pa 14 mandatov.

Prvi lid veleposlanika USA

Varšava, 24. febr. U. Namesto umrlega ameriškega poslanika Aleksandra Mooreja je bil po vesteh varšavskega lista imenovan za ameriškega veleposlanika v Varšavi industrijalec David Kaufmann, ki je prvi židovski veleposlanik Združenih držav.

Drobne novice

Stokholm, 24. febr. U. Litovska vlada je nenadoma vpeljala monopol na vžigalce. Nove tovarne za vžigalce se smejo otvoriti le z dovoljenjem vlade. Ta sklep vlade se smatra za dokaz, da so se definitivno razbila pogajanja s švedskim trustom za vžigalce.

Pariz, 24. febr. AA. »Havas« poroča iz Aten: V Volosu je bil danes potres, ki je trajal 40 sekund. Tri hiše so se porušile, škoda je znatna.

Bukarešt, 24. febr. U. Na železniški progi Bukarešt-Gjurgjevo je bil poskušen atentat, ki pa je bil k sreči pravočasno preprečen. Atentatorji so prežagali tračnice, k sreči pa je tovorni vlak, ki je takrat vozil zelo počasi, prevozil mesto brez nesreče. Železniško osebje je potem popravilo tir. Neznanci so najbrže hoteli napasti kak osebni vlak in izropati potnike.

Mexico, 24. febr. AA. Predsednik Rubio je danes nastopil zopet svojo funkcijo.

Seja francoske vlade

Pariz, 24. febr. AA. Ministrski svet je na svoji današnji seji proučil bistvena vprašanja vladne izjave v parlamentu, katere besedilo bo končno sestavljeno na jutrišnji seji ministerega sveta. Ministrski svet je nadalje proučeval vprašanja, ki se tičejo konference v Londonu in v Zenevi. Po seji je predsednik vlade Chautemps izjavil, da bo jutri apeliral v zbornici na republikansko večino in da zaupanjem pričakuje izida seje.

Pred podpisom rom.-ital. trg. pogodbe

Rim, 24. febr. U. Romunski trgovinski minister Madgearu, ki je danes dopoldne dospel v Rim k podpisu trgovinske pogodbe, je bil od italijanskih listov zelo prijazno sprejet. Listi ga prijazno pozdravljajo in veliko pišejo o skupnem latinskem plemenu in o veliki bodočnosti Romunije. Posebno veliko pišejo listi o izjavi romunskega ministrskega predsednika Mania, ki jo je dal v Bukareštu zastopniku agencije Stefani glede potovanja finančnega ministra v Rim. Maniu je rekel, da računa z gotovostjo s tem, da bo trgovinska pogodba pospeševala tudi politične odnose z Italijo in da je bil Maniu sam tisti, ki je poslal finančnega ministra v Rim, da s tem bolj podčrta akt podpisa. Storil bo vse mogoče, da se uredijo odnosi med Romunijo in Italijo, ne da bi s tem morali postati odnosi z drugimi državami manj pristrani. Tudi, če bi Romunija ne bila latinskega plemena, bi imela kljub temu največji interes na tem, da bi živela z Rimom v soglasju in prijateljstvu.

Turško-grška pogodba

Atene, 24. febr. U. Venizelos je sprejel danes deputacijo, ki je bila poslana k njemu z velikega zborovanja grških beguncev iz Male Azije. Deputacija mu je izročila resolucijo, ki živahno protestira proti določbam pogodbe, sklenjene s Turčijo, čes da je za begunce zelo neugodna, da se njihove odškodninske zahteve niso zadostno vpoštevale in da naj Venizelos pod takimi pogoji ne gre v Angoro k podpisu pogodbe in k sklenitvi prijateljske in razsodilne pogodbe. Venizelos je odgovoril deputaciji, da je o finančnih dogovorih te pogodbe napačno poučena in da bi begunci gotovo opustili svoj odpor, če bi natančno vedeli, kaj se je dogovorilo. O potovanju v Angoro bo odločeval le on sam.

Smučarske tekme v Os'u

Oslo, 24. febr. U. Prvi kongres mednarodnih smučarskih zvez se je začel danes pri zelo veliki udeležbi, saj je bilo vsega skupaj zastopanih 16 narodov: Norveška, Švedska, Finska, Švica, Avstrija, Češkoslovaška, Madžarska, Italija, Francija, Poljska, Kanada, Amerika, Anglija, Japonska, Latvija in Nemčija. Pred začetkom dnevnega reda je predsednik, švedski polkovnik Holmquist izjavil, da zastopniki listov k razpravam niso pripuščeni. To je tem bolj čudno, ker se imajo zveze svojemu razvoju v prvi vrsti zahvaliti podpori tiska. Dnevni red ima 27 točk, o katerih pa so že večinoma poprej razpravljali na sejah predsedstva. Sprejet je bil predlog, da se organizacija mednarodnih smučarskih tekem prihodnje leto poveri nemški zvezi. Ta predlog so posebno zastopali Švicarji, Francozi, Norvežani in Čehi. L. 1931 bodo torej tekme v Oberhofu v Turingenu. Ameriški zastopniki so predlagali, da se kongres l. 1932 vrši v okvirju olimpijskih zimskih iger v Lake Placidu. Po kratki razpravi se je sklenilo, da se to vprašanje reši na prihodnji seji predsedstva v Oberhofu. Če izvedba n ebi bila mogoča v Lake Placidu, se bo vršila meseca februarja v Parizu. Za priprave za smučarske tekme v olimpijskih zimskih igrah je bila sestavljena posebna komisija ter se je sklenilo, da se pripustijo vsaj 4 tekme vsakega naroda v tekmo. Nemci so predlagali, da se pri ocenjevanju bolj vpošteva dolgi tek. Število mednarodnih razsodnikov se je določilo na 5. Za proučevanje vprašanja amaterjev je bila imenovana posebna komisija. Prihodnja seja kongresa bo v srdo. Na tej seji se bo odločevalo o vojaških tekmah. Prijavljenih je 600 tekmovalcev, tako da se bo prvi tekmovalec že lahko vrnil na izhodišče, preden bo zadnji tekmovalec nastopil tekmo.

II. večer rokoborbe v Unioru

Kot prvi par sta nastopila jugoslovanski pravkar kop in avstrijski pivak Bacarati. Ona sta približno enako močna in teška. Vendar je bil kop v lahni plemoci. Fizično je nasprotnika, ki je dober tehnik precej nadklicjeval. Kavno radi izredne tehnike je bil Bachrati kopu p.ece ena ovrreden nasprotnik. Kop je zmagal v 14 minut s svojim specialnim prijemom: dvigom v min.

Borba druge dvojice je bila izredno zanimiva, in je občinstvo precej sodelovalo. Izvžigalo je malo preveč ostrega Čeha Mrno, ki se je posluževal prepovedanih prijemov. Nasprotnik Fröler (Dunaj) mu je bil docela enakovereden nasprotnik. Je da se ni posluževal prepovedanih prijemov. Občinstvo je Frölerja burno pozdravljalo. Borba je končala po 25. minutah neodločeno.

Italijan Equatore in domačin Doberl iz Celja sta bila izredno zanimiv par. Doberl je po postavi precej manjši od Italijana. Vendar se je brnil proti velikemu in močnemu Italijanu, ki se je tudi posluževal nedovoljenih prijemov, zelo uporno. Ker je precej manjši od Italijana ni mogel izkoristiti nekaj ugodnih situacij. Specifni prijem Italijana je dvojni nelson, s katerim je tudi v 13 minut zmagal.